

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 2.12.2010
KOM(2010) 712 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Využívání výhod elektronické fakturace v Evropě

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Využívání výhod elektronické fakturace v Evropě

1. ÚVOD

Strategie Evropa 2020¹ nastiňuje vizi vysoce konkurenceschopného evropského sociálně tržního hospodářství pro 21. století a zdůrazňuje zásadní význam toho, aby se plně využívaly hospodářské a sociální výhody digitální společnosti. Za tímto účelem je elektronická fakturace (e-fakturace) součástí vůdčí iniciativy Evropské komise *Digitální agenda pro Evropu*², jež klade hlavní důraz na dosažení jednotného digitálního trhu a vyzývá k odstranění regulačních a technických překážek, které brání masovému přijetí elektronické fakturace.

Ke škodě spotřebitelů i podniků jsou stávající pravidla pro elektronickou fakturaci v Evropě doposud roztržštěna do různých národních režimů a většina potenciálu elektronické fakturace zůstává nevyužita. Výměna elektronických faktur je navíc stále příliš komplikovaná a nákladná, zejména pro malé a střední podniky (MSP). Zatímco 42 % velkých podniků tvrdí, že dostává nebo posílá elektronické faktury, zůstává míra přijetí u MSP na nižší úrovni (22 %)³. V důsledku toho zůstává v Evropě míra proniknutí elektronické fakturace na trh v průměru dost nízká a v současnosti se odhaduje na přibližně 5 % všech faktur vyměněných za rok⁴ ve vztazích mezi podniky.

Tím se vytvářejí významné příležitosti ke zlepšení. Masové přijetí elektronické fakturace v EU by vedlo k významným hospodářským přínosům a odhaduje se, že přechodem od papírových faktur k fakturám elektronickým se za období šesti let ušetří přibližně 240 miliard EUR⁵. Vzhledem k těsné vazbě mezi procesy fakturace a placení představuje dále vytvoření jednotné oblasti pro platby v eurech (SEPA) odrazový můstek pro vytvoření interoperabilních evropských systémů elektronické fakturace.

Komise chce, aby se elektronická fakturace stala převládající metodou fakturace v Evropě do roku 2020. Komise je odhodlána pracovat v těsné spolupráci s členskými státy a se všemi ostatními zúčastněnými stranami, které budou muset sehrát svou úlohu k dosažení tohoto cíle a k vytvoření vhodného prostředí pro rozšířené využívání elektronické fakturace.

V tomto sdělení je tedy věnována pozornost těmto prioritám:

- zajistit právní jistotu a jasné technické prostředí pro elektronické faktury tak, aby se usnadnilo jejich masové přijetí,

¹ KOM(2010) 2020, http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

² KOM(2010) 245, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>.

³ *Podniky, jež zasílají a/nebo dostávají elektronické faktury*, Eurostat, 2009.

⁴ *E-invoicing – E-billing in Europe*, Billentis, 2009.

⁵ *SEPA potential benefits at stake*, Capgemini, http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

- podněcovat a podporovat vypracování otevřených a interoperabilních řešení pro elektronickou fakturaci na základě společného standardu, a přitom věnovat zvláštní pozornost potřebám MSP,
- podporovat zavádění elektronické fakturace vytvářením organizačních struktur, jako např. národních fór pro elektronickou fakturaci a Evropského mnohostranného fóra.

2. PŘÍNOSY ELEKTRONICKÉ FAKTURACE

Oproti papírovým fakturám poskytují elektronické faktury všechny údaje v digitálním formátu. Taková elektronická fakturace poskytuje podstatné přínosy oproti fakturaci papírové. Umožňuje kratší platební lhůty, méně chyb, nižší náklady na tisk a poštovné, a hlavně plně integrované zpracování. Elektronická faktura se tedy vyznačuje mimo jiné hlavně svým potenciálem pro automatizaci, zejména pokud se faktura zasílá ve strukturovaném formátu: Elektronické faktury mohou být generovány a předávány automaticky a přímo ze systémů finanční logistiky vystavovatele nebo poskytovatele služeb do systémů příjemce. Většina hospodářských přínosů tudíž nevzniká z úspor nákladů na tisk a poštovné, ale z úplné automatizace a integrace postupu mezi obchodními stranami od objednávky až po platbu.

Při uplatňování rovných pravidel pro VAT na elektronické i papírové faktury se kromě toho ve střednědobém časovém horizontu očekává snížení administrativní zátěže pro podniky až do maximální výše 18 miliard EUR, na což poukázala skupina na vysoké úrovni pro řešení administrativní zátěže⁶.

Očekává se také, že výhody elektronické fakturace by se měly týkat i spotřebitelů, zejména pokud jde o aspekty komfortu elektronických faktur oproti fakturám papírovým. Je však třeba zajistit, aby nebyli opomenuti spotřebitelé s omezeným přístupem na internet nebo bez přístupu na internet a aby spotřebitelé vždy mohli požádat o papírovou fakturu. V souladě s Chartou základních práv EU by navíc elektronická fakturace měla respektovat ochranu osobních údajů a právo na soukromý život.

Významné jsou rovněž environmentální přínosy elektronické fakturace co do snížení spotřeby papíru a energetických nákladů na dopravu, takže v rámci EU by snížení emisí CO₂ mohlo činit 1 milion tun za rok⁷.

3. ZAPOJIT ZÚČASTNĚNÉ STRANY

V reakci na potřeby trhu a na výzvy zúčastněných stran zřídila Evropská komise skupinu odborníků pro elektronickou fakturaci, aby zkoumala, jaké překážky brání rychlejšímu zavádění elektronické fakturace v rámci EU. Koncem roku 2009 zveřejnila skupina odborníků

⁶ KOM(2009) 15,

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0015:FIN:EN:PDF>.

⁷ Tento údaj vznikl extrapolací na základě studie oddělení pro výzkum environmentálních strategií na Královském technologickém institutu ve Švédsku, v níž se odhaduje, že celkový efekt nahrazení papírových faktur fakturami elektronickými by vedl k ročnímu snížení emisí CO₂ odpovídajícímu 39°000 až 41°000 tunám ekvivalentů CO₂ ročně.

závěrečnou zprávu, která obsahovala i návrh na evropský rámec pro elektronickou fakturaci (EEI – European Electronic Invoicing Framework)⁸.

Hlavní doporučení lze shrnout takto:

- přednostně se zaměřit na potřeby MSP, přitom se soustředit na řadu specifických požadavky těchto podniků,
- harmonizovat a vyjasnit právní rámec a rámec DPH na úrovni EU na základě rovného zacházení s papírovými a elektronickými fakturami a tento postup podpořit kodexem správné praxe, který vypracuje skupina odborníků,
- vytvořit ekosystém elektronické fakturace, který bude poskytovat maximální interoperabilitu a dosah,
- dosáhnout toho, že všichni aktéři v soukromém i veřejném sektoru přijmou společnou normu pro obsah faktury a společný model údajů na faktuře, totiž formát meziodvětvové faktury UN/CEFACT Cross-Industry Invoice (CII) v.2,
- vytvořit organizační postup pro zavedení rámce EEI na úrovni členských států a na úrovni EU.

Zpráva byla předmětem veřejné konzultace⁹, takže všechny zúčastněné strany mohly na navrhovaná doporučení reagovat. Většina respondentů souhlasila s hlavními výpověďmi, doporučeními a závěry zprávy.

Postup konzultace zúčastněných stran byl uzavřen na velké konferenci o elektronické fakturaci v Evropě¹⁰, jež se konala pod záštitou španělského předsednictví Rady ve dnech 27. a 28. dubna 2010 v Madridu. Na konferenci byla také zúčastněnými potvrzena doporučení skupiny odborníků, jejíž návrhy se setkaly s obecnou podporou.

4. STAV ELEKTRONICKÉ FAKTURACE V EVROPSKÉ UNII

4.1. Míra přijetí elektronických faktur

Míra přijetí e-faktur je zatím poměrně nízká a výrazně se mezi jednotlivými členskými státy odlišuje. Zatímco 23 % podniků tvrdí, že dostává nebo zasílá elektronické faktury¹¹ (v rozsahu od 8 % do 41 % ve státech EU27), počet vyměněných strukturovaných elektronických faktur stále zůstává nízký, zejména mezi MSP.

Na straně nabídky je trh elektronické fakturace velmi roztržštěný. V EU působí hlavně na národní úrovni více než 400 poskytovatelů služeb elektronické fakturace, kteří nabízení širokou škálu obchodních modelů elektronické fakturace.

⁸ *Závěrečná zpráva skupiny odborníků pro elektronickou fakturaci,*
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

⁹ Shrnutí příspěvků ve veřejné konzultaci:
http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=5814&userservice_id=1&request.id=0.

¹⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/e-invoicing/benefits/conference_electronic_invoicing_en.htm

¹¹ *Podniky, jež zasílají a/nebo dostávají elektronické faktury,* Eurostat, 2009,
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=0&language=en&pcode=tin00114>.

V některých členských státech¹² se objevily nebo objevují iniciativy veřejného sektoru na dosažení povinné elektronické fakturace u veřejných zakázek. Tyto projekty jsou klíčové pro urychlení průniku elektronické fakturace na trh. Na evropské úrovni Komise zahájila projekt PEPPOL¹³ (Pan-European Public Procurement On-line – celoevropské veřejné zakázky online), jehož účelem je umožnit elektronickou komunikaci mezi podniky (včetně MSP) a vládními orgány v celé EU u všech postupů veřejných zakázek včetně výměny faktur. Vypracované interoperabilní řešení elektronické fakturace by se mohlo opětovně použít také mimo oblast veřejných zakázek ve vztazích mezi podniky.

4.2. Elektronická fakturace v jednotné oblasti pro platby v eurech (Single Euro Payments Area - SEPA¹⁴)

Faktury představují pouze jeden článek ve finanční logistice od nákupu po platbu. Především z důvodu těsné vazby mezi fakturami a platbami je třeba elektronickou fakturaci začlenit do širšího kontextu integrovaného trhu elektronických plateb. Vytvořením jednotné integrované oblasti pro platby v eurech, jež Komise od počátku intenzivně podporovala, se usnadňuje vazba mezi fakturačními a platebními postupy.

Ačkoli SEPA a elektronická fakturace jsou rozdílné projekty, každý z nich může těžit z druhého. SEPA by mohla představovat výchozí základnu pro úspěšnou iniciativu elektronické fakturace tím, že se podpoří plná integrace postupů po celém řetězci finanční logistiky, a masové přijetí elektronické fakturace by mohlo prospět zavedení SEPA z důvodu těsné vazby mezi platbami a fakturami.

Cílem SEPA je přímé zpracování plateb mezi zadavatelem a příjemcem. Tím se vylučuje potřeba ručního zásahu, a tak dochází k podstatným hospodářským přínosům. Proto by norma elektronické fakturace měla být v souladu s normou pro sdělení v odvětví finančních služeb ISO 20022, která se používá v kontextu SEPA.

4.3. Současné právní a technické prostředí pro elektronické faktury a potenciální zátěž vyplývající z jejich přijetí

4.3.1. Právní hlediska

4.3.1.1. DPH a pravidla pro elektronickou fakturaci

Na základě možností, které mají jednotlivé členské státy, došlo k tomu, že z momentálně platných právních předpisů o DPH týkajících se elektronické fakturace v rámci EU vyplývá nesourodý soubor požadavků. Tím se zkomplikovalo postavení obchodních partnerů, kteří si přejí využívat řešení elektronické fakturace, zejména u podniků, jež působí přeshraničně.

Dne 13. července 2010 však Rada přijala směrnici 2010/45/EU, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o pravidla fakturace¹⁵. Tato směrnice, která bude transponována do 1. ledna 2013, stanoví nová pravidla pro DPH,

¹² Iniciativy za zavedení povinné e-fakturace u veřejných orgánů se s různým časovým rámcem objevily v Dánsku, Finsku, Itálii, Španělsku a Švédsku. *Závěrečná zpráva skupiny odborníků pro e-fakturaci*, 2009, s. 15-16, http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

¹³ Další informace o této iniciativě lze nalézt na adrese www.peppol.eu.

¹⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/index_en.htm

¹⁵ Směrnice 2010/45/EU:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:189:0001:0008:EN:PDF>.

pokud jde o elektronickou fakturaci, a odstraňuje překážky k zavedení elektronické fakturace tím, že stanoví rovné zacházení mezi papírovými a elektronickými fakturami, a zároveň také zajišťuje, aby se neukládaly další požadavky v souvislosti s papírovými fakturami. Podle nového článku 233 směrnice bude ponecháno na vůli podnikům, zda budou posílat a dostávat elektronické faktury, pokud zachovají „podnikové systémy ovládaní, jež vytvoří spolehlivou stopu pro ověření přiřazující fakturu k odpovídající dodávce zboží nebo služeb“ stejně, jak se to v současnosti děje u papírových faktur.

4.3.1.2. Ostatní právní aspekty

Kromě právních předpisů o DPH se elektronická fakturace začleňuje do mozaiky právních požadavků, jež zahrnují pravidla pro účetnictví, audit, ochranu osobních údajů, archivaci a celnictví. Zatímco DPH se obecně považuje za klíčovou překážku, musí se zjistit, zda tato ostatní právní pravidla vytvářejí další překážky k zavádění elektronické fakturace v rámci EU.

Některá řešení elektronické fakturace využívají elektronické podpisy (e-podpisy). Různorodost právních požadavků od jednoho členského státu k druhému ohledně elektronických podpisů vedla však k problémům s přeshraniční interoperabilitou, což přispělo ke zpomalení zavádění přeshraničních řešení elektronické fakturace, pokud se v nich používají elektronické podpisy. Přes pozitivní dopad stávajících právních ustanovení o používání elektronických podpisů a přes politické závazky přijaté členskými státy a Komisí je pro usnadnění přeshraniční interoperability elektronických podpisů po celé EU potřebný koordinovanější a komplexnější přístup. Za tímto účelem navrhla Komise v rámci digitální agendy zrevidovat stávající směrnici 1999/93/ES¹⁶ o elektronických podpisech.

4.3.2. Interoperabilita a dosah

Interoperabilita řešení elektronické fakturace umožňuje obchodním partnerům, aby si v praxi vyměňovali elektronické faktury, aniž by je brzdilo vícero technologií a organizační hranice, a to na základě společných právních požadavků, obchodních postupů a technických norem.

Pokud rozdílné obchodní modely a řešení nejsou interoperabilní, vzniká riziko, že podniky, a zejména MSP, budou muset pro výměnu elektronických faktur investovat do více systémů a řešení. To vede ke zbytečným nákladům a dále to zpomaluje masové přijetí. Interoperabilní řešení elektronické fakturace umožní časem vytvořit více vzájemně propojených a interoperabilních sítí, kde bude k dosažení maximální množství obchodních partnerů.

4.3.3. Normy

Za současných rámcových podmínek neexistuje žádná obecně používaná norma pro elektronickou fakturaci. Rozdílnost požadavků na údaje a používání a velice rozdílné metody jejich provádění vedly k roztržitému trhu.

Žádný ze stávajících formátů se zatím neprosadil jako převažující. Elektronická výměna dat (EDI¹⁷), kterou stále používá mnoho nadnárodních společností, je pro většinu MSP často nepoužitelná. Mnoho formátů s existujícím vlastníkem také využívá pouze jedna nadnárodní společnost a její dodavatelé. V důsledku toho aktéři na trhu, jako jsou podniky, softwarové

¹⁶ Směrnice 1999/93/ES:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:013:0012:0020:EN:PDF>.

¹⁷ Doporučení Komise 1994/820/ES:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994H0820:EN:HTML>.

společnosti a poskytovatelé finančních služeb, musejí v současnosti podporovat větší počet formátů, což vyžaduje významné úkony promítání do souboru a konverze s cílem zvládnout údaje vyjádřené s odlišnou syntaxí.

Na normalizaci elektronické fakturace momentálně pracuje několik mezinárodních a evropských normalizačních organizací. Na mezinárodní úrovni Centrum OSN pro usnadňování obchodu a elektronické podnikání (UN/CEFACT) vyvinulo a udržuje normu meziodvětvové faktury (CII) a model údajů a spolupracovalo s Organizací pro rozvoj strukturovaných informačních standardů (OASIS) na konvergenci mezi formátem faktury v univerzálním obchodním jazyce (UBL) a normou CII. Kromě toho spolupracuje UN/CEFACT s ISO (Mezinárodní organizací pro normalizaci) na integraci modelu údajů CII do normy ISO 20022 týkající se informací na faktuře. Na evropské úrovni vede Evropský výbor pro normalizaci (CEN) několik seminářů o specifických otázkách zavádění elektronické fakturace¹⁸.

5. STRATEGIE NA ZAVÁDĚNÍ ELEKTRONICKÉ FAKTURACE

5.1. Klíčové priority pro podporu elektronické fakturace v EU

Na základě doporučení skupiny odborníků a závěrů z veřejné konzultace navrhuje Komise podpořit masové zavádění elektronické fakturace důrazem na následující čtyři klíčové priority.

5.1.1. Zajištění konzistentního právního prostředí pro elektronickou fakturaci

Od 1. ledna 2013 budou muset členské státy podle nových pravidel DPH, která pro elektronickou fakturaci stanoví směrnice Rady 2010/45/EU, převzít zásadu rovného zacházení mezi papírovými fakturami a elektronickými fakturami. Členské státy už nebudou smět přidávat specifické požadavky jako třeba to, že u elektronických faktur se musí používat zaručené elektronické podpisy nebo EDI. Tato technologická řešení se místo toho stanou jednou z možných alternativ, jež budou moci podniky používat stejně jako vnitropodnikové kontroly, aby se zaručila „věrohodnost původu“ a „neporušenost obsahu“ elektronických faktur.

Rozdíly v výkladu těchto pravidel, a následně v jejich transpozici členskými státy by mohly vést k praktickým obtížím u používání elektronických faktur. To by mohlo podnikům zvýšit zátěž a náklady na dodržení předpisů, a tak zpomalit zavádění elektronické fakturace. Komise bude tudíž těsně spolupracovat s členskými státy, aby se zajistil společný výklad nových pravidel pro elektronickou fakturaci a aby se tak podpořilo dosažení konzistentní a soudržné transpozice směrnice 2010/45/EU.

Opatření:

- 1.1 Aby se zajistila konzistentní a včasná transpozice nové směrnice o DPH, zorganizuje Komise v únoru 2011 seminář Fiscalis¹⁹, jehož se zúčastní daňové správy ze všech

¹⁸ Seminář CEN o elektronické fakturaci zřídil nezávislý portál pro elektronickou fakturaci (<http://www.e-invoice-gateway.net>), který poskytuje poradenství a informace ve věcech elektronické fakturace se zaměřením na jednotlivé země.

¹⁹ Fiscalis 2013 je program spolupráce EU, který umožní národním daňovým správám generovat a vyměňovat si informace a odborné znalosti, více informací lze nalézt na adrese:

členských států. Potom Komise posoudí, zda členské státy a podniky potřebují další orientační pokyny.

- 1.2 Aby se anticipovala zásada rovného zacházení stanovená v nové směrnici o DPH, členské státy se vyzývají, aby povolily odesílání a zpřístupňování faktur „jinými elektronickými prostředky“ ve smyslu článku 233 stávající směrnice o DPH (2006/112/ES).
- 1.3 Externí studie zadaná Komisi se zabývá hledáním alternativních metod výběhu DPH včetně úlohy elektronické fakturace. Komise tato zjištění předloží a před koncem roku 2010 zveřejní *Zelenou knihu o budoucnosti DPH* k podnícení debaty o takových otázkách jako např., jak by mohl nový vývoj v oblasti technologií IT usnadnit výběr DPH.
- 1.4 Komise v roce 2011 navrhne revizi směrnice (1999/93/ES) o elektronických podpisech s cílem zavedení právního rámce pro přeshraniční uznávání a přeshraniční interoperabilitu bezpečných systémů elektronického ověřování.

5.1.2. *Dosáhnout masového přijetí na trhu oslovením malých a středních podniků*

Cíle podpořit zavádění elektronické fakturace v EU nelze dosáhnout bez MSP, jež představují více než 99 % evropských podniků. Zatímco mnohé velké podniky již elektronické faktury používají, zůstává úroveň přijetí u MSP poměrně nízká. V iniciativě „*Small Business Act*“²⁰ pro Evropu se EU zavázala, že bude respektovat zásadu „Think Small First“ („Zelenou malým a středním podnikům“), tj. že se zaměří na potřeby MSP. To by mělo platit i pro trh elektronické fakturace, který by měl MSP nabízet jednoduchá, levná a spolehlivá řešení, jež jsou v souladu s platným režimem DPH.

Malé podniky spolupracují s mnoha různými obchodními partnery (velkými podniky, spotřebiteli, veřejnými orgány, ostatními MSP), kteří od nich mohou vyžadovat, aby používaly elektronickou fakturaci podle různých technických řešení. Vývoj interoperabilních postupů a interoperabilních norem po celém logistickém řetězci včetně elektronické fakturace usnadní masové přijetí tohoto způsobu fakturace ze strany MSP. Aby se zvýšila účast MSP na digitálních logistických řetězcích, podporuje Komise rozsáhlé demonstrační aktivity v odvětvích průmyslu a služeb (módě, automobilovém průmyslu, dopravě a logistice). Účelem těchto projektů je zlepšit obchodní transakce a přispět ke zvýšení inovační kapacity a konkurenceschopnosti podniků.

Je tudíž důležité nejenom to, aby malé podniky byly vnitřně (co do znalostí a infrastruktury) na tento přechod připravené, ale také aby poskytovatelé služeb elektronické fakturace externě vyvíjeli služby a řešení, jež vyžadují nízké investice do infrastruktury a dovedností, takže elektronická fakturace pak umožní MSP, aby zvýšily svou efektivitu a šetřily provozní náklady.

Komise se domnívá, že následující opatření napomohou tomu, aby MSP plně využívaly přínosy dematerializace faktur.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscalis2013/index_en.htm.

²⁰

KOM(2008)

394:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0394:FIN:EN:PDF>.

Opatření:

- 2.1 Komise důkladně posoudí dopad případných budoucích technických a právních požadavků v oblasti elektronické fakturace na MSP tak, že uplatní zásadu „Think Small First“ a „test dopadů na malé a střední podniky“, a očekává, že členské státy a normalizační organizace učiní totéž.
- 2.2 Komise bude organizovat osvětové kampaně s cílem informovat MSP o potenciálu elektronické fakturace a bude se těchto kampaní zúčastňovat. Bude přitom zkoumat synergie se stávajícími činnostmi (např. Evropským týdnem malých a středních podniků, Evropským týdnem e-dovedností) a sítěmi (např. evropskou sítí pro podporu e-obchodu, sítí evropských podniků).
- 2.3 Komise bude pokračovat v iniciativách, jež podporují účast MSP na digitálních logistických řetězcích, a bude tyto iniciativy rozšiřovat. V roce 2011 budou v rámci programu pro konkurenceschopnost a inovace (CIP) spuštěny dvě nové akce.

5.1.3. Stimulovat prostředí, jež zajišťuje maximální dosah

Aby se zajistilo masové zavedení elektronické fakturace, musí se vytvořit prostředí, jež umožňuje výměnu faktur maximálnímu počtu obchodních partnerů. Ačkoli probíhající opatření zlepšují interoperabilitu elektronických faktur, Komise považuje za potřebná další opatření na organizační a technické úrovni²¹. Hlavního pokroku u těchto doporučení je třeba dosáhnout před termínem pro transpozici směrnice o DPH (1. ledna 2013).

Zprv by se měly, pokud jde o interoperabilitu na organizační úrovni, jasně definovat úlohy a příslušnosti obchodních partnerů a poskytovatelů služeb a tyto definice by měli tržní aktéři přijmout v rámci kodexu správné praxe. Zpracovávání elektronických faktur by se dále usnadnilo přijetím a používáním jednoznačných a široce uznávaných identifikátorů a/nebo adres obchodních partnerů a poskytovatelů služeb.

Aby se zajistilo, že modely elektronické fakturace budou s to se vzájemně propojit, měli by obchodní partneři a poskytovatelé služeb usilovat o to, aby dosáhli souladu v záležitostech, jako jsou řízení rizik, adresní a směrovací postupy, roamingové dohody, normy, komunikační pracovní postupy a bezpečnostní požadavky.

Aby se časem obchodní partneři mohli vzájemně propojit a aby se vytvořila síť v rámci celé EU nebo dokonce ještě širší, jež by umožnila hromadné přijetí elektronické fakturace, je třeba učinit následující opatření.

Opatření:

- 3.1 Výbor CEN by měl do konce roku 2011 vypracovat kodex správné praxe, a přitom zohlednit práci skupiny odborníků pro elektronickou fakturaci. Kodex správné praxe, který by měli přijmout obchodní partneři, poskytovatelé služeb a veřejné orgány, by měl zahrnovat konzistentní terminologii a definici úloh a příslušností různých aktérů v rámci postupu elektronické fakturace.

²¹ Podle budoucího evropského rámce interoperability (EIF) pro veřejné útvary lze rozlišovat čtyři úrovně interoperability: právní, organizační, sémantickou a technickou.

3.2 Výbor CEN by měl do konce roku 2011 zanalyzovat potřebu interoperabilních adresních a směrovacích postupů a navrhnout opatření pro jejich přijetí ze strany účastníků z odvětví elektronické fakturace.

5.1.4. Podporovat standardní model údajů pro elektronickou fakturu

Jednou z klíčových výzev pro zavádění elektronické fakturace je definovat jediný a jasný model sémantických údajů popisujících informační prvky nutné pro elektronické faktury. Jeden společný model usnadní sémantickou interoperabilitu a zajistí technologickou neutralitu. Podle doporučení skupiny odborníků „meziodvětvová faktura UN/CEFACT Cross-Industry Invoice (CII) v.2 by se měla přijmout jako společný referenční model sémantických údajů, z něhož budou vycházet budoucí standardní řešení obsahu elektronických faktur“. Vymezení toho, jak tento model údajů následně přizpůsobit, aby vyhovoval specifickým potřebám podniků, by se mělo přenechat trhu. Všichni aktéři na trhu v soukromém i veřejném sektoru by měli být vyzváni, aby vypracovali a zavedli řešení, jež budou slučitelná s modelem údajů CII v.2, nebo aby se s takovými řešeními sladili.

Zavedení tohoto modelu údajů by kromě toho měly podporovat mezinárodní normalizační organizace, aby se zajistila dostupnost a stabilita co do pokračujícího řízení, údržby a kvality. V Evropě by měl výbor CEN působit prostřednictvím svých technických výborů a seminářů jako zprostředkovatel, pohánět vpřed zavádění relevantních norem a podpůrných zaváděcích pokynů a zajišťovat, že mezinárodní normalizační orgány budou podporovat evropské požadavky. Konvergence k jediné normě by však v krátkodobém horizontu neměla bránit používání stávajících řešení elektronické fakturace, pokud jsou tato řešení v souladu s požadavky společného modelu údajů pro elektronické faktury.

Opatření:

4.1 V roce 2011 stanoví výbor CEN prováděcí pokyny k modelu údajů CII v.2. Tyto pokyny by měly vycházet ze základního souboru údajů faktury navrženého skupinou odborníků pro elektronickou fakturaci a zohledňovat normu ISO 20022 týkající se informací na faktuře, práci na seminářích výboru CEN o elektronické fakturaci, BII a EBES a ostatní iniciativy jako třeba projekt PEPPOL.

V závislosti na tržní poptávce by se mělo počítat s dalšími pokyny pro ostatní oblasti /podnikové postupy.

4.2 Výbor CEN bude spolupracovat s mezinárodními normalizačními organizacemi jako např. UN/CEFACT a ISO a sdělovat specifické požadavky, aby se ještě vyvinul model údajů CII.

4.3 UN/CEFACT se vyzývá, aby rychle vypracovala sdělení v oblasti elektronického obchodního styku, jež jsou doplňková k elektronické faktuře a jež zlepší schopnost podniků, obchodních organizací a správních organizací efektivně obchodovat s produkty a službami.

5.2. Organizovat zavádění elektronické fakturace v rámci EU

Na národní i na Evropské úrovni je třeba koordinovaně působit na podporu zavádění elektronické fakturace. Tím se podpoří slučitelná národní řešení, jimiž se zlepší fungování

vnitřního trhu tak, že se zefektivní přeshraniční transakce a sníží se související zátěž pro spotřebitele, podniky i veřejné orgány.

5.2.1. Podpořit elektronickou fakturaci na národní úrovni

Členské státy se nacházejí v dobré výchozí pozici, aby zastávaly používání elektronické fakturace a aby je rozvíjely a usnadňovaly. Měly by zajistit, aby jejich národní postupy v oblasti obchodu, zdanění a zadávání zakázek přispívaly k rozvoji prostředí elektronické fakturace s celoevropským dosahem.

Opatření:

- 5.1 Členské státy by měly vypracovat strategii k podpoře elektronické fakturace na národní úrovni. Cílem této strategie by mělo být:
- prosazovat používání elektronické fakturace, zejména ze strany MSP;
 - koordinovat na národní úrovni stávající i chystané iniciativy na podporu zavádění elektronické fakturace, včetně aspektů právních, normalizačních a aspektu interoperability;
 - stanovit cíle pro úroveň přijetí elektronické fakturace a sledovat jejich plnění.
- 5.2 Na podporu realizace těchto cílů by měly členské státy zavést národní mnohostranná fóra o elektronické fakturaci a do června 2011 informovat Komisi o jejich zřízení. Národní fóra by měla zajistit vyvážené zastoupení zúčastněných stran, a to s dostatečnou účastí veřejných orgánů a uživatelů služeb elektronické fakturace včetně spotřebitelů, MSP a velkých podniků.

5.2.2. Podpořit elektronickou fakturaci na evropské úrovni

Opatření na úrovni členských by se měla být koordinovaná, aby se zajistilo, že se elektronické faktury budou moci volně vyměňovat v rámci EU. Zvláštní pozornost by se měla věnovat usnadnění přeshraničních transakcí, zejména pro MSP.

Opatření:

- 6.1 Komise by měla na tři roky zřídit Evropské mnohostranné fórum pro elektronickou fakturaci, dále jen „Evropské fórum pro elektronickou fakturaci“, složené z delegátů národních fór a zástupců relevantních evropských sdružení uživatelů, Evropského výboru pro normalizaci (CEN), Evropské centrální banky (ECB) a Pracovní skupiny pro ochranu údajů zřízené podle článku 29²².
- Hlavními úkoly Evropského fóra pro elektronickou fakturaci bude pomáhat Komisi v těchto oblastech:
- monitorovat vývoj trhu elektronické fakturace a úroveň přijetí elektronické fakturace v odvětvích průmyslu a služeb v členských státech,

²² Směrnice 95/46/ES, Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31-50.

- iniciovat výměnu zkušeností a správné praxe, jež usnadní vznik interoperabilních řešení v elektronické fakturaci,
 - poukazovat na problémy, jež vznikají zejména u přeshraničních transakcí, a navrhnout vhodná řešení,
 - podporovat a sledovat práce, jež vedou ke přijetí standardního modelu údajů pro elektronickou fakturaci.
- 6.2 Komise a všechny ostatní instituce EU by měly jít příkladem a zavádět elektronickou fakturaci pro účely svých veřejných zakázek. Komise bude zejména pokračovat v realizaci projektu e-PRIOR.
- 6.3 V roce 2011 se bude Komise věnovat zlepšení statistického sledování přijetí elektronické fakturace.

6. ZÁVĚR

Očekává se, že masové přijetí elektronické fakturace přinese výhody celé EU a přispěje k její konkurenceschopnosti. Průnik elektronické fakturace na trh mimo EU podstatnou měrou narůstá a je tedy obzvláště důležité, aby EU za tímto vývojem nezaostávala.

Členské státy a zúčastněné strany se vyzývají, aby schválily navržené klíčové priority a opatření k dosažení cílů masového přijetí elektronické fakturace. Komise bude pečlivě sledovat veškerá opatření k zavedení elektronické fakturace a do konce roku 2013 předloží Radě a Evropskému parlamentu zprávu o pokroku. Pokud zpráva o pokroku prokáže, že přijetí elektronické fakturace nepokračuje uspokojivě a přetrvává roztržitost, mohla by následovat další opatření a doporučení ohledně oblastí, jež masovému přijetí překážejí.

Zavádění elektronické fakturace zřizováním struktur řízení, jako například národních fór a evropského mnohostranného fóra, by mělo přispět k budování konzistentního přístupu EU k elektronické fakturaci a usnadnit vznik interoperabilního celoevropského prostředí pro elektronickou fakturaci.